

සංස්කාත උපදේශ සාහිත්‍යාගත
ගෙටුම් නිරාකරණ ප්‍රවේශ
(පක්ෂ්වතන්ත්‍රය සහ හිතෝපදේශය ආරුයෙනි)

කඟුගොලලේ සේවිත තිබූ

පටුන

පියම	5
හැදින්වීම	7
පටුන	17
සංඡේත නිරූපණ (Abbreviations)	21
 පළමු පරිචිතේදය	 23
ගැටුම සහ එහි ස්වභාවය පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යාගත මතය	23
හැදින්වීම	23
1.1. ගැටුමක් යනු කුමක් ද?	23
1.2. සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යාගත ගැටුම පිළිබඳ අර්ථකරනය විග්‍රහ කිරීම	25
1.3. සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යයේ පැහෙන ගැටුම්වල ස්වභාවය	33
1.3.1. රාජ්‍යයන් අතර ඇතිවන ගැටුම්	34
1.3.2. අන්තර් රාජ්‍ය තොවන පුද්ගල කණ්ඩායම් අතර ඇතිවන ගැටුම්	35
1.3.3. මානසික වශයෙන් පුද්ගලයන් තුළ ඇතිවන ගැටුම්	35
1.4. ගැටුමක ජේතු සංරානනය හෙවත් ගැටුම ඇතිවීමට බලපාන සාධික ණදුනාගැනීම	37
 දෙවන පරිචිතේදය	 44
සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යයට අනුව ගැටුම්වල ප්‍රහාරය	44
හැදින්වීම	44
2.1. තුළකම (Ignorance)	45
2.2. දැඩි ලෝහය (Lust or Desire)	50
2.3. වැරදි තුපිරීම (Misconduct)	63
2.4. වැරදි වැට්ටීම (Misunderstanding)	72
2.5. තුපිනීම හා ප්‍රාග්ධනය (Inappropriate Speech)	81
2.6. අන්තර් විමුක්තිලේලන් අනුමිකන් තොදීම (Inattentive listening to others)	87

නෙත්වන පරිචිතේදය	94
සංස්කෘත උපදේශ සාමිත්‍යයේ අන්තර්ගත ගැටුම නීරාකරණ ක්‍රමවේද	94
හැඳින්වීම	94
3.1 ගැටුම ව්‍යුත්වා ගැනීම හා නීරාකරණය සඳහා දියුණු කළ යුතු පුද්ගල එරුවන් පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාමිත්‍යාගත මගපෙන්වීම	94
3.1.2 අන්තර්පතනායික ධර්ම පරායාය මත පිහිටා සිටිමේ වැදගත්කම	99
3.1.3 ගුණධර්ම මත පිහිටා සිටිමේ වැදගත්කම	100
3.2 බලවතා විසින් දුබලයා පරාපාට රාක්ෂකර ගැටුම නීරාකරණය කරගැනීමේ න්‍යාය	102
3.3 මැදිහත්කරණ න්‍යාය	110
3.3.1 බලාත්කාරයෙන් යුතු මැදිහත්කරණය	111
3.3.2 බලාත්කාරයෙන් තොර මැදිහත්කරණය	114
3.3.2.1 රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම	114
3.3.2.2 මැදිහත්කරණය	115
3.3.2.2.1 මැදිහත්වීම	116
3.3.2.2.2 සම්ඝිකරණය	118
3.3.2.2.3 තිල භාවය භාවිත කිරීම	118
3.3.2.3 විනිශ්චය කිරීමෙන් ගැටුම් සමර්කරණය කිරීම	120
3.4 ගැටුමේ ස්වරුපය වෙනස් කිරීම	123
3.5 මානුෂීය අවශ්‍යතා යපුරාලීමේ න්‍යාය	130
3.6 කරුණු අවබෝධ කාර්යීමෙන් විසඳුම ලබාදීමේ න්‍යාය	132
3.7 යුතුකම් හා වගකීම් ඉටුකිරීමෙන් ගැටුම් නීරාකරණය කිරීමේ න්‍යාය	134
3.8 පුද්ගල අන්තර්භාව නීවැරදිව හැඳුනාගැනීමෙන් ගැටුම් ව්‍යුත්වා ගැනීමේ න්‍යාය	137
3.9 සංස්කෘතික සම්බන්ධකාවන් ගොඩනගා ගැනීමෙන් ගැටුම් ව්‍යුත්වාගැනීමේ න්‍යාය	142
3.10 අනෙකාපමික අවබෝධකා සූංච්‍යෙන් ගැටුම් ව්‍යුත්වා ගැනීමේ න්‍යාය	144
සිව්‍යාන පරිචිතේදය	152
ගැටුම් නීරාකරණය පිළිබඳ උපස්කත තුනක න්‍යායයන්	152
4.1 ගැටුම් නීරාකරණය පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමවේදය (Traditional Theory)	152
4.2. ගැටුම් නීරාකරණය පිළිබඳ තුනක ප්‍රවේශය	156
4.2.1 මානුෂීය අවශ්‍යතා න්‍යාය (Human Needs Theory)	160
4.2.2. ප්‍රතිපත්ති ගරුක සිවිසැගැනීමේ න්‍යාය (Principled Negotiation Theory)	161
4.2.3. ප්‍රතා සඛ්‍යතා න්‍යාය (Community Relation Theory)	162

4.2.4	අනෙකා ත්‍යාගය (Identity Theory)	163
4.2.5.	අන්තර සංස්කෘතික හාවදා සන්නිවේදන ත්‍යාගය (Inter-Cultural Miscommunication Theory)	164
4.2.6.	ගැටුම් පරිණාමන ත්‍යාගය (Conflict Transformation Theory)	165
	පස්වන පරිවර්තීදය	170
	ගැටුම් නිරාකරණය පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම්මෙන් තුළ නැත්ත අදාළත්වය	170
	ගැඳින්වීම	170
5.1	ප්‍රචල්‍ය විසින් දුබල්‍ය පෙළීමේ ත්‍යාග (Traditional Theory) පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම	170
5.2	මැදිහත්කරණ තුම්බවේදය (Mediation) පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම	173
5.2.1.	බලාත්කාරයෙන් යුතු මැදිහත්කරණය	175
5.2.2	බලාත්කාරයෙන් තොර මැදිහත්කරණය	179
5.2.2.1	රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ත්‍රිය මාර්ග ගැනීම	180
5.2.2.2	මැදිහත්කරණය	181
5.2.2.2.1	මැදිහත්වීම	181
5.2.2.2.2	සම්බිජිතකරණය	185
5.2.2.2.3	නිල භාවය හාවින කිරීම	185
5.2.2.3	විනිශ්චය කිරීමෙන් ගැටුම් සමර්කරණය කිරීම	186
5.3.	මානුෂික අවශ්‍යතා ත්‍යාග (Human Needs Theory) පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම	189
5.4	ප්‍රතිපත්තිකරුක ඩීඩිස ගැනීමේ ත්‍යාග (Principled Negotiation Theory) පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම	191
5.5	ප්‍රජා සංඝතා ත්‍යාග (Community Relation Theory) පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම	193
5.6.	අනෙකා ත්‍යාගය (Identity Theory) පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම	197
5.7.	අන්තර සංස්කෘත හාවදා සන්නිවේදන ත්‍යාගය (Inter-Cultural Miscommunication Theory) පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම	201
5.8.	ගැටුම් පරිණාමන ත්‍යාගය (Conflict Transformation Theory) පිළිබඳ සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත එලූම	204
5.9.	සංස්කෘත උපදේශ සාහිත්‍යගත අනෙකාපම්ප අවබෝධන ඇඟුණුයෙන් ගැටුම් වළක්වා ගැනීමේ ත්‍යාගය	210
	හයවන පරිවර්තීදය	218
	නිගමනය	218
	ප්‍රජාග්‍රහණය 1	225
	Bibliography	253